

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΔΡΩΝΟΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Ερωτ. ^η *Κεαρ. IV* 101/1970

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
Δεκ. 1969 / Οκτωβρ. 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) Γαρχοπόταμος
(παλαιότερον ὄνομα Τούρνευ.θα.), Ἐπαρχίας ... Κοιτίσεως
Νομοῦ ... Ἰωαννίνων
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Κων-νος
Ἰ. Διασοῦρης ἐπάγγελμα ... Διδάσκαλος ...
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Γαρχοπόταμος - Κοιτίσεως -
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον ... 2 ἔτη
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Βαδίσκος Παπαδημητρίου

ἡλικία ... 70 ἐτῶν γραμματικαὶ γνώσεις ... ἀπὸ 8 τοῦ 10 Δημοτικῶν
... τόπος κατοικίης Γαρχοπόταμος

β) Ἀπὸ τῶν Γεωργίου ἐτῶν 65 Γαρχοπόταμος
γνώσεως ἐκπαίδευτον

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ; διὰ σποράν ... προωρίζεται ὁ ...
πλάγιος ... β. ο. θ. οὐν ... τὸ ... βουνό
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. εἰς ...
χωρικοὺς ... οὐκ ... εἰς ... Κοινότητα

- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; Ὁ πατὴρ μετὰ θ. διακείται, δια διαθήκης,
διανεμέει ... τὴν περιουσίαν ... εἰς τὰ τέκνα, ἑξῆς
δὲν εἶναι ἡ δόξα, ἀλλὰ μένου
ἐν αὐτῷ μετὰ θανάτου

β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

..... *συγχρόνως. εἰς ἀμφοτέρας.*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ασχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εις τὴν γεωργίαν ;

..... *ὁ ἑαυτοῖς... εὐρίθουνται. ἐνδ. χωρὶς*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων· ποιοὶ εἰργάζοντο εις αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους· ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

.....

.....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.).....

..... *Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...*

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα;).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν πρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι· ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον· ἡμερομισθίον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

.....

.....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

.....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

.....

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

..... *ἐπὶ ἐκκατέρω... ὡς... καὶ... ἐξ ἐξωτερικῶν*

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμῆς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

μετ' ζωϊκῆς κρόνον... βοῶν... καὶ αἰγοπροβάτων...

- 2) Πότε ἐγινε τὸ πρῶτον χρήσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; 1955

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... 1955

ἄροτρον... ἐν ἀρχῇ... 1955

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖται (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ... μονόφτερο περσικῆς

... ἡ.ρ.ο.μ.ί.δ.ε.ι.α

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) 1955

- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ 1955

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)...

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ

στ' 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον ... *Γεωργοὶ 2. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ι. κ. λ. μ. ν. ξ. ο. π. ρ. σ. τ. υ. φ. χ. ψ. ω. ανμβαννοόμενν*

καὶ... εὐς... τεχνίτης... δια... σιμονομίου...

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραὶ, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

ἦτο... αἰ... εἰ... με... μορφῆς...
 ὕ... εἰ... αἰ... ἐ... εἰ... μ...

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

ἦτο... αἰ... εἰ... με... μορφῆς...

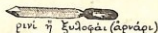
- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;.....

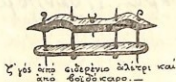
.....

- 7) Ἔργαλεία διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

...σ.μ.ε.ρ.φ.ρ.ι., π.ρ.ι.ὸ.ν.ι., ἀ.ρ.ί.δ.ι., σ.κ.ε.π.άρ.ν.ι., ξ.υ.λ.ο.φ.ά.ι.,
 ...ξ.υ.λ.ο.φ.ά.ι.,

- 8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐκρησιμο-
ποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ.
ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. . . . *βόες, ἵπποι, ἡμίονοι, γαῖαι...*
περὶ 1962, ἵπποι καὶ ἡμίονοι.
β) Ἐκρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο
ζῶα ἢ ἓν ; *ἵπποι, γαῖαι...*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἢ το (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
Διὰ τοὺς βόες, ἡμίονους, γαῖας, ἵππους, ἡμίονους...

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ
ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα
μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύ-
λια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

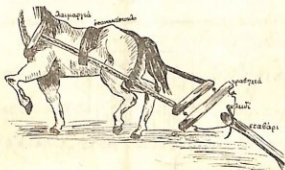
- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν
τόπον σας.
- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου,
ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι),
προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε
αὐτόν).
- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ;
Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
 τήν ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ
 εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

.....

.....

.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποία ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας *ἔπρεξε*. *καὶ ὁ ἄνδρας... καὶ ἡ γυναῖκα... ἀπὸ 1860 καὶ ἐντεύθεν ὁ μὴ... ἔχων... ἔπρεξε... τὰ ὄργωμα.*

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

.....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

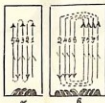
Ἐὰν... βάδω... μόνον... τὰ... ἔχον... με... σχοινί.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πῶς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὥς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

.....ματ. εἰδέναι...αὐτ. εὐ. σχεδὸν γραμματ.
(α)

(a)

ἡ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) :

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὁργανῶν τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρῆσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρξη ἄλλος τις τρόπος ὁργανισμοῦ σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ θρύψμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη)
εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές ἢ σποριές, ντάμες, σιασίς, μεσάραδες
κ.λ.π.) ; **2. SPORES**

62. G. D. R. I. E.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρὶς (ἡ σποριά) ; με ἀύλακιάν ;

..... ρε. αὐθαινή. ριπρή.

- 6) Πού υπάρχει η συνήθεια να γίνεται η σπορά του σίτου και άλλων δημητριακών μόνον με σκαπάνη, δηλ. να μη χρησιμοποιηται ἄροτρον ; με βλαστήνην.. ὡς.. εἶπον.. γὰρ..

ἀροτρον ; με. βιασάτην... αἶσα... εἶπον... δαίμα
... πενήματα, ... βρβυς... με' βροχρον...

- 7) Ποιοι τρόποι ή είδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὕνι· καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

..... αγάπης και βαθιάς νηπίας

20 nov 2005

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ἐγὼ... *δημητριακῶν... ἀγρῶν...*

..... *βραβεύσας, ἑσπρία, χεῖμα.*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *σπρίτ, ὀρχωδῆ, ἐξέλεα, π. σπορά, ἐν. ἀνεκείρ, ὀρχωμα, καὶ διβόλισμα...*

Δι. ἀραβόσιτον, ὀρχωμα, γύρισμα, βλαβνισμα, ντιβόλισμα, καὶ ἐπορδ... γραμμικῇ...

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

... *ἐδάφιμα, χωράσιον, ἐμπαρσίωμα, καὶ φύτευμα... μετ. ἐν ἀγρῷ...*

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

..... *ἐνί... ἐν... ἔτος.*

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; *ἐν... κατὰ... ἐν... ἐθιμικῶν...*

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. *τὸ δισάκι* εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *διασκέ, αἶ...*
καὶ... ποδιέ... γυμναστικῶν...

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρουτία) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *ξύλιν. θωμ. κερ.*

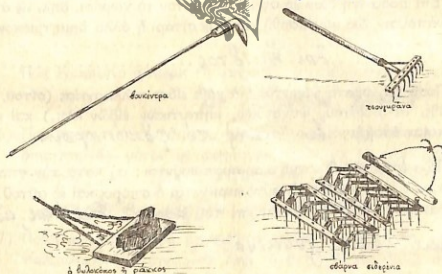
*.. σκαπ. μντερ. ἄ... ἔσφαζε. εὐκοζα. καλ...
τοῦ... αὐτιμαδιετοδεαυ... —*

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *.. μ. ὀκον. σκόν. θραβόαιτο,*

.. ὄσφρια. , γκρόμπα. —

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

*.. τρεσμεράνα + σβάρνα ξύλιν. χειροκ. ..
ση. ἰ. α. σβάρ. πρὸ χειροκ. περὶ π. ο. ἰ. ο. α. γ.
δ. γεωργ. δ.*

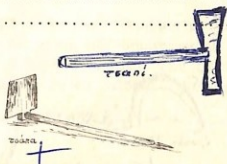

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

μόνον τσάνες, ως ματωτέρω.

на 7600.

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἡ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργανον καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

Μόνο η δική σου...

- 7) Ποία χωράφια εκκαλλιεργούνται (ή καλλιεργούνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο, ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου

εἰδους. τὰ ποιήματα... μόνον φασαρία-ψευδές
φίλοναι. δάκρυα... καὶ σπένδοναι μετὰ...

...χέρια... ⁴... ⁵... ⁶... ⁷... ⁸... ⁹... ¹⁰... ¹¹... ¹²... ¹³... ¹⁴... ¹⁵... ¹⁶... ¹⁷... ¹⁸... ¹⁹... ²⁰... ²¹... ²²... ²³... ²⁴... ²⁵... ²⁶... ²⁷... ²⁸... ²⁹... ³⁰... ³¹... ³²... ³³... ³⁴... ³⁵... ³⁶... ³⁷... ³⁸... ³⁹... ⁴⁰... ⁴¹... ⁴²... ⁴³... ⁴⁴... ⁴⁵... ⁴⁶... ⁴⁷... ⁴⁸... ⁴⁹... ⁵⁰... ⁵¹... ⁵²... ⁵³... ⁵⁴... ⁵⁵... ⁵⁶... ⁵⁷... ⁵⁸... ⁵⁹... ⁶⁰... ⁶¹... ⁶²... ⁶³... ⁶⁴... ⁶⁵... ⁶⁶... ⁶⁷... ⁶⁸... ⁶⁹... ⁷⁰... ⁷¹... ⁷²... ⁷³... ⁷⁴... ⁷⁵... ⁷⁶... ⁷⁷... ⁷⁸... ⁷⁹... ⁸⁰... ⁸¹... ⁸²... ⁸³... ⁸⁴... ⁸⁵... ⁸⁶... ⁸⁷... ⁸⁸... ⁸⁹... ⁹⁰... ⁹¹... ⁹²... ⁹³... ⁹⁴... ⁹⁵... ⁹⁶... ⁹⁷... ⁹⁸... ⁹⁹... ¹⁰⁰... ¹⁰¹... ¹⁰²... ¹⁰³... ¹⁰⁴... ¹⁰⁵... ¹⁰⁶... ¹⁰⁷... ¹⁰⁸... ¹⁰⁹... ¹¹⁰... ¹¹¹... ¹¹²... ¹¹³... ¹¹⁴... ¹¹⁵... ¹¹⁶... ¹¹⁷... ¹¹⁸... ¹¹⁹... ¹²⁰... ¹²¹... ¹²²... ¹²³... ¹²⁴... ¹²⁵... ¹²⁶... ¹²⁷... ¹²⁸... ¹²⁹... ¹³⁰... ¹³¹... ¹³²... ¹³³... ¹³⁴... ¹³⁵... ¹³⁶... ¹³⁷... ¹³⁸... ¹³⁹... ¹⁴⁰... ¹⁴¹... ¹⁴²... ¹⁴³... ¹⁴⁴... ¹⁴⁵... ¹⁴⁶... ¹⁴⁷... ¹⁴⁸... ¹⁴⁹... ¹⁵⁰... ¹⁵¹... ¹⁵²... ¹⁵³... ¹⁵⁴... ¹⁵⁵... ¹⁵⁶... ¹⁵⁷... ¹⁵⁸... ¹⁵⁹... ¹⁶⁰... ¹⁶¹... ¹⁶²... ¹⁶³... ¹⁶⁴... ¹⁶⁵... ¹⁶⁶... ¹⁶⁷... ¹⁶⁸... ¹⁶⁹... ¹⁷⁰... ¹⁷¹... ¹⁷²... ¹⁷³... ¹⁷⁴... ¹⁷⁵... ¹⁷⁶... ¹⁷⁷... ¹⁷⁸... ¹⁷⁹... ¹⁸⁰... ¹⁸¹... ¹⁸²... ¹⁸³... ¹⁸⁴... ¹⁸⁵... ¹⁸⁶... ¹⁸⁷... ¹⁸⁸... ¹⁸⁹... ¹⁹⁰... ¹⁹¹... ¹⁹²... ¹⁹³... ¹⁹⁴... ¹⁹⁵... ¹⁹⁶... ¹⁹⁷... ¹⁹⁸... ¹⁹⁹... ²⁰⁰... ²⁰¹... ²⁰²... ²⁰³... ²⁰⁴... ²⁰⁵... ²⁰⁶... ²⁰⁷... ²⁰⁸... ²⁰⁹... ²¹⁰... ²¹¹... ²¹²... ²¹³... ²¹⁴... ²¹⁵... ²¹⁶... ²¹⁷... ²¹⁸... ²¹⁹... ²²⁰... ²²¹... ²²²... ²²³... ²²⁴... ²²⁵... ²²⁶... ²²⁷... ²²⁸... ²²⁹... ²³⁰... ²³¹... ²³²... ²³³... ²³⁴... ²³⁵... ²³⁶... ²³⁷... ²³⁸... ²³⁹... ²⁴⁰... ²⁴¹... ²⁴²... ²⁴³... ²⁴⁴... ²⁴⁵... ²⁴⁶... ²⁴⁷... ²⁴⁸... ²⁴⁹... ²⁵⁰... ²⁵¹... ²⁵²... ²⁵³... ²⁵⁴... ²⁵⁵... ²⁵⁶... ²⁵⁷... ²⁵⁸... ²⁵⁹... ²⁶⁰... ²⁶¹... ²⁶²... ²⁶³... ²⁶⁴... ²⁶⁵... ²⁶⁶... ²⁶⁷... ²⁶⁸... ²⁶⁹... ²⁷⁰... ²⁷¹... ²⁷²... ²⁷³... ²⁷⁴... ²⁷⁵... ²⁷⁶... ²⁷⁷... ²⁷⁸... ²⁷⁹... ²⁸⁰... ²⁸¹... ²⁸²... ²⁸³... ²⁸⁴... ²⁸⁵... ²⁸⁶... ²⁸⁷... ²⁸⁸... ²⁸⁹... ²⁹⁰... ²⁹¹... ²⁹²... ²⁹³... ²⁹⁴... ²⁹⁵... ²⁹⁶... ²⁹⁷... ²⁹⁸... ²⁹⁹... ³⁰⁰... ³⁰¹... ³⁰²... ³⁰³... ³⁰⁴... ³⁰⁵... ³⁰⁶... ³⁰⁷... ³⁰⁸... ³⁰⁹... ³¹⁰... ³¹¹... ³¹²... ³¹³... ³¹⁴... ³¹⁵... ³¹⁶... ³¹⁷... ³¹⁸... ³¹⁹... ³²⁰... ³²¹... ³²²... ³²³... ³²⁴... ³²⁵... ³²⁶... ³²⁷... ³²⁸... ³²⁹... ³³⁰... ³³¹... ³³²... ³³³... ³³⁴... ³³⁵... ³³⁶... ³³⁷... ³³⁸... ³³⁹... ³⁴⁰... ³⁴¹... ³⁴²... ³⁴³... ³⁴⁴... ³⁴⁵... ³⁴⁶... ³⁴⁷... ³⁴⁸... ³⁴⁹... ³⁵⁰... ³⁵¹... ³⁵²... ³⁵³... ³⁵⁴... ³⁵⁵... ³⁵⁶... ³⁵⁷... ³⁵⁸... ³⁵⁹... ³⁶⁰... ³⁶¹... ³⁶²... ³⁶³... ³⁶⁴... ³⁶⁵... ³⁶⁶... ³⁶⁷... ³⁶⁸... ³⁶⁹... ³⁷⁰... ³⁷¹... ³⁷²... ³⁷³... ³⁷⁴... ³⁷⁵... ³⁷⁶... ³⁷⁷... ³⁷⁸... ³⁷⁹... ³⁸⁰... ³⁸¹... ³⁸²... ³⁸³... ³⁸⁴... ³⁸⁵... ³⁸⁶... ³⁸⁷... ³⁸⁸... ³⁸⁹... ³⁹⁰... ³⁹¹... ³⁹²... ³⁹³... ³⁹⁴... ³⁹⁵... ³⁹⁶... ³⁹⁷... ³⁹⁸... ³⁹⁹... ⁴⁰⁰... ⁴⁰¹... ⁴⁰²... ⁴⁰³... ⁴⁰⁴... ⁴⁰⁵... ⁴⁰⁶... ⁴⁰⁷... ⁴⁰⁸... ⁴⁰⁹... ⁴¹⁰... ⁴¹¹... ⁴¹²... ⁴¹³... ⁴¹⁴... ⁴¹⁵... ⁴¹⁶... ⁴¹⁷... ⁴¹⁸... ⁴¹⁹... ⁴²⁰... ⁴²¹... ⁴²²... <

- 8) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. .. *τφ... ξερμα... ναυ*

ζήτα ποταμικός... δέ τρις ἔτι.....

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. ἐφ' οὐρανῷ ἐν ἀγρῷ

καὶ ἄλλως. ἐφ' ὑπεύθυνον. . . ἐν ἀληθείᾳ.

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

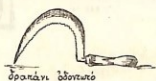
α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

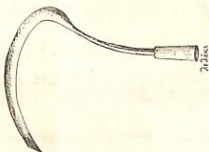
π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

..... δρεπάνι ὀδοντωτὸν

..... ὡς ποιοτέρως

+

δρεπάνι με κόψη

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε

.....

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). μέ. λευκές ..

ὡς ποιοτέρως

κόσσα

+

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἤτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσετε αὐτήν)

..... ὀδοντωτή.. εἰς δρεπάνι, εἰς μαχαιρὴν?

..... αὐτὸς, ὡς ποιοτέρως. ἐναυριβῶς

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσετε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

.....

.....

5) Ποίος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ βεριστικά εργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *εἶ... χωράφι... ἔσσιμα...*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μετὰ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) ... *εἶ... χωρί... ἔσσιμα... ἔσσιμα...*
... ἔσσιμα... δέν... πῶς... ἔσσιμα...

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτηρὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. *ο, ρο... μ... ἔσσιμα... ἔσσιμα...*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένου) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). ... *εἶ... ἔσσιμα... ἔσσιμα...*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ; *εἶ... ἔσσιμα... ἔσσιμα...*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλὴ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς). *εἶ... ἔσσιμα... ἔσσιμα...*
εἶ... χεριές... μαι... ἔσσιμα... ἔσσιμα...
εἶ... χεριές... μαι... ἔσσιμα... ἔσσιμα...

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
 λοῦνται ἀγκαλιές. *ἀγκυλίδες*

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; ... *οἱ δὲ ἦσαν οἱ* ...
ἡ δὲ αὐτῆς καὶ ἡ ἑκείνης καὶ ... γυναῖκες ...
ἐπαγγελματίαι δὲ ... ἤρχοντο ἀπὸ ... ποῖον ...
ἀγροτεροῦ δὲ ... ἤρχοντο καὶ ἀναφέρει

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ἐξκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρήμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν ,
 εἰς τὸν τόπον σας οὐματολογίαν) *βλ. ... ἀναφέρει, οὐδὲ*
ἀναφέρει ... ἀμοιβή ... εἶδος ... ἐργάζομαι ... οἱ δὲ
αἰνῶται ... ἔ.ε. περιγίγει ... ἀγροτεροῦ δὲ
πρὸς ἐξόν ... μόνον ... φαγεῖν

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσην (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;
... Μόκος ... ἔνα ... γυναῖκα ... ἀπὸ ... μέση
... αἰσθάνονται ... ἔ.ε.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια; Καταγράψατε αὐτά.

.....

.....

.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἕνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἷς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι

Εὐχαριστῶ... ἵνα... σὺ... ἀγαπᾷς...
καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν υἱὸν... ποῦρα...
ἀγαπᾷς...

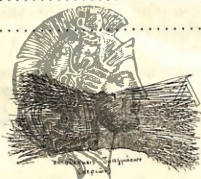
δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἦτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχυῶν. Ποίαν ἡμέραν; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμόν; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον;... 1. - 2. ἡμέρα...

ἔμελλαν ἐξ εὐὸν γῆρον πρὸς Σπυριδῶν
μόνον. ὁ δ' αὖτε ἦσαν ἰσχυρὰ.

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δεματίασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειρὶς, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν... *Σ. οὐκ.*...

ἐν αὐτῇ καὶ ἔδωκε ὁ πῦρ ὁ Θεοῦ
 μέ. καὶ ἐπὶ τὸ πῦρ τὸ ἐν αὐτῇ.

3) Τὰ δερμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνουντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δερμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθεοῦντο ;

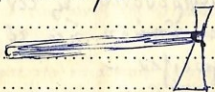
Συμπληρώματα στο ταράσι μου εὐ θυχε
ταίφα· φορτάνοντας πρῶν μεταστροφήν ἐπ'
ἐπερώνα, ἔμορσε δὲν τῇ δοσίῃ ἀνέβρεζα ἐξήκον
ᾠδαί· ἔκαναν ἀγάβα, σὺ ἔλαϊσάν· ὅς· περιηλύν
δραχμὴ μέχρι τοῦ ρωτισμοῦ.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
σας ;

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν. μὲ σκαπ. . . . μὲ ἀρότ.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Ὑσσηθηίζετο παλαιότερον ἢ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα με ξηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκου); Ἐάν ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. *μέτ. ξηρό. χορτο*

[illegible]

2) Πότε θηριζέτο ο σάνος και με ποιόν έργαλειον (δρέπανον, κόψαν κ.ά.). Ε.ό. Γούριαν με δρέπανι, παλαιά, σήμερα με πύσσα
(Παραθέσατε και σχεδιάσματα ή φωτογραφίας).....

3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... *Σήφανεας... εἰς τὸν ἡῶσιον... καὶ*
... δέξιμον... μέ... τὰ... χέρια... ὑμνάσεις

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἄλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἄλωνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

*... β. συνεκεντρώνοντο... εἰς τὸν... ὁχερῶνα...
 ἔξωθεν... τοῦ... οἴκου... ἢ... τοῦ... ὁχερῶνα...
 ... καὶ... ὁχερῶνα... -*

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἄλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

*... 1. τοποθέτησις γίνεται... εἰς... καὶ γίνεται
 ... μέ... ὁχερῶνα...*

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἄλωνι διὰ τὸν ἄλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἄλωνι;

... Ἀνεκαθεν... τοῦ... ὁχερῶνα...

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἄλωνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποῖαν θέσιν;

... ἔξω... τοῦ... ὁχερῶνα...

- 5) Τὸ ἄλῳνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἔαν τοῦτο ἀνήκῃ εἰς πολλὰς οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

... η δὲ οὐσία ^ἡ ἐκείνη ἔχει καὶ τὸ
ἐξουία.

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει; ἀπὸ 15

Σταγίων 15 Αθηνών.

- 7) Εἶδη ἀλωνιδῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε την κατασκευήν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) ΠΕΡΑΙΩΜΟ. 5. ΜΕ. ΗΓΙΑΝΕΣ

και τα νεα τα αυξουνται με βοηθεια

— κομπιά, άχρηστος — να μαζεύουν όλο το

- 8) Πως επισκευάζεται το άλωνί έκαστον έτος πρό της έναρξεως του άλωνισμού· (π.χ. του χωματάλωνου : καθαρισμός αυτού και επάλειψις του δαπέδου και του γύρω τοιχώματος, όπου υπάρχει, με πηλόν εκ χώματος ή συνήθως δια μείγματος κόπρου βοδών και αχύρων).

Εν ευχαρία ἐπαγγυεῖς διὰ μέγατος
αἰῶνος βοῦν καὶ βούρων {βούρρα}

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἁλωνιοῦ καὶ ἡ ἔναρξις τοῦ ἁλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; . *Ἐχέδον... ὁ ἴσον.*

μαζί. Περίπου μια εβδομάδα διαφορά.

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλῶνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλῶ-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Ἀλωναίσις δὲ... ὑπῆρχε. Ἐποθέτης. Περὶ τοῦ
 18. Σεπτέμβριος... μέσος... ἔξω... 29. Σεπτέμβριος...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
 ήσεως ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

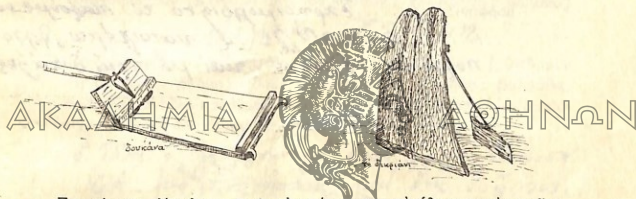
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς ταῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιοῦ ξύλινος στύλος, ὡς δύο μέτρων (καλούμενος στειγερὸς
 στρουλούρας, δοῦκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

..... Ταλαιά... μέ... 24... θόδια... δὲ... ὑπῆρχε...
 ... Σεπτέμβριος... 1950... καὶ... ἐντεῶθεν... πού...
 ... χρησιμεύουσιν... ἔρχεται... καταστρέφουν...
 ... Σεπτέμβριος... πού... ἔρχεται... ἰσχυρὰ... ..

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στύλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

[illegible]

γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμολύμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχιδίων σκληροῦ λίθου ἐξαρτάται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένον ζῶων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλώνιου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἔαν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι,
βωλόςυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἡλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνι-
στικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζῶων ζευγυνομένων καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; *οὐκ ἀλωνίζονται*

μέλαν ἐς ἀσπύρεα... Χρησιμοποῦν τὰ δριμύνη
χρῶ. το. γύρισμα τῶν δερματῶν. ἔτσι
ἐνδύο καὶ τό ξυανόν δι' ἡδίων. δίνουσαν
μέ. 2. ἡ. καὶ 3. β. πύζες. —

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

..... Ἄρ. 5. εὐ. ὁρ. 5. εὐ. 10. περίο.
 ... ὁρ. 1. καὶ. συνεχ. 1. αὐ. 1. ἡμέρ. 1.
 ... 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
 ... 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

..... 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
 ... 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
 ... 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

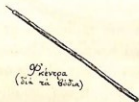
- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
 πους στάχυν ;

..... 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
 ... 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
 ... 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
 πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
 φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
 διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). αὐδ.

..... 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
 ... 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
 ... 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1. 1.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .. *ἡγωνίζοντο... δύο... ἡμέρας*
τὴν... ἡμέραν... ἐξέχοντο... ἐξῆς... ἡμέρας...
... ἐξέχοντο... δύο... ἡμέρας... τὴν... ἡμέραν... ἐξέχοντο...

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ νὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

..... *ῥέγεται... χιούμη*

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπάρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τροπάνηδες, καλούμενοι ἀλωναριστοὶ καὶ ἀγωναῖτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βοδία ἢ ἀλογα καὶ ἀνέλαμβανον τὸν ἀλωνισμόν

..... *ὁ ἴδιος... ῥ... γεωργὸς... μὲ... ἑνα... ῥ... ἡμέρας... ἑα... μὲ... ῥ... ἡμέρας... εἰαί... ἐξέχοντο... ῥ... γεωργὸς... ῥ... ἡμέρας...*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

..... *Μόνο... τὴν... εἰς... μὲ... χονδρὰ... ξύλο... μαρτυροῦμενο... ἐξέχοντο... καὶ... ῥ... ἡμέρας...*

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

..... *ἐξέχοντο... χονδρὰ... ἐξέχοντο... ῥ... ἡμέρας... ἐξέχοντο... ῥ... ἡμέρας...*

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἄλώνει ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιδῶν κλπ.).....

..... εἰς τὸ ἀλώνει.....

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνημα μικροῦ σιροῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;.....

..... ὑπὸ... τῶν... μελῶν... τῆς... οἰκογενείας...
..... Ταραχάκεις... (ἔργον) βασιλικοῦ... ὑπὸ... βασιλέως...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

... *χερόβολα... ἐπὶ... ἐργασίας... Μάνον...*
... δια... αὐριεμόν... πού... καρποῦ...

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

... *... τοῖ... τε... ἀπὸ... ἀλλὰ... ἢ... κοπάναις... -*
... δ... πού... και... ἢ... μεμονωμένῃ... ἐργασία
(καὶ... ἐπὶ... ἐργασίας... σου)... ἐν... ἐργασίας... ἐ... ἀπὸ...

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνετο χρῆσις ἀλωναριστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΟΤΕ... *... ἐ... ἐργασίας...* ...

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωναρισμένοι στάχες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι), καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... *... ἐργασίας... ἐργασίας... ἐργασίας...*

... *... και... ἐργασίας...*
... Μὲ... σου... ἐργασίας... ἐργασίας... ἐργασίας...

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Είποτε αὐτῷ ἀπὸ αὐτοῦ.
Ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἔμελλον ἵνα παύσωνται.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... μετ' εὐφρανέρι.

μη' εὖν. πυνυάδα. ἔνω θερίει. καὶ μοῖα.
φουίτη. ζέρας. φδειίει. α. γ. - β. γ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

..... Πάντα γυναίκα μέ. πικρὸς.
Ἐάνδρα κρύπτει μέ. γὰ. στῆναι. —

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίκνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δεύτερον ἄλυνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

..... καὶ ὁμοίως.....
..... Δ. ἐν γένεσι. ΔΕΥΤΕΡΑ. ἑξήντα ἔτη

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
 νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)* διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

..... Δ' ἐν γίνεσθαι

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (άνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

..... Μ' ἐν γίνεσθαι

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ άνέμισμα ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

..... Μὲ τὴν... π.υ.ν.φ.δ.α... δὲν εἶναι.....
 ...β.παρ.αί.π.γ.τ.ο.ν... ν.φ... φ.ν.ε.φ... φ.ν.ε.μ.ο... Γί.ν.ε.τ.α.ι... δ.ε.
 ...μ.έ.ν.ε.ν... φ.η.ά... τ.ί.ς... γ.ν.ν.α.ῦ.π.ε.ς.....

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

..... χ.ί.ν.ε.τ.α.ι... ε.ω.ρ.ός... μ.έ... τ.ό... φ.τ.υ.ά.ρ.ι...
 ...π.α.ι... π.α.ρ.ά.β.ε.τ.α.ι... σ.τ.α.υ.ρ.ός... μ.έ... τ.ό...
 ...τ.ό... δ.ι.ο... ἐ.ρ.γ.α.λ.ε.ῖ.ο... —

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθὴ κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ...τ.ί. π.ο.τ.ε.....

..... τ.ό... μ.α.φ.ε.ρ.ό.ν... ε.ε... σ.α.υ.ν.ι.α... π.α.ι... τ.ό...
 ...μ.ε.τ.α.φ.ε.ρ.ό.ν... ε.ε... σ.η.ί.τ.ι... μ.έ... τ.ό...
 ...φ.τ.ῶ.α... φ.α.ῦ... τ.ό... φ.η.ν.ί.σ.α.ι... τ.ῶ.ρ.α... ἔ.χ.α.ν...
 ...φ.ε.ι.ν.ο.ρ.α... σ.ὺ.ν... μ.έ.χ.ρ.ι... α.φ... φ.ι.χ.ν.ι... σ.ὺ.ν... τ.ό... σ.α.φ.ρ.ι...
 ...μ.ό.ν.ο.ν... ε.ε... φ.η.ν.ί.σ.α.ι... τ.ό... μ.ε.τ.ί.ζ.ε.ρ.ε... ἡ... φ.ν.ν.α.ῖ.α... —

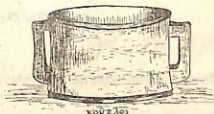
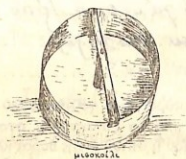
- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλὰὶ πρὸς τρίτους ἐπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἁλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἱχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

.....

.....

.....

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἁλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
γ) τὸ γυφτιάτικο,
δ) τὸ ἀλώνιατικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἱχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) ξ.ε.β. ... φ.β. ... δ.β. ... ε.δ. ... ε.ε. ... ζ. ...

..... Μ. ... α. ... β. ... γ. ... δ. ... ε. ... ζ. ...
... ε.δ. ... ε.ε. ... ζ. ...
... μ. ... κ. ... λ. ...

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν, τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) ἐ.ν. ... ο. ... ε. ...

..... α. ... β. ... γ. ... δ. ... ε. ... ζ. ...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἁλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κενσις εἰς τὴν ὑπαίθρον ; Ὁ δὲ... ἀντρένα... ἐντοὶ... εὐδ... χωρὶν
... καὶ... ἔχρηται... μο... π... αἰ... οὐ... ἔδ... ἐροσὴ...
... εὐδ... ἰδων... ματὴ... τό... χ... αἰ... ρ... να... ~

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερτισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχους ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; . . .

μετά το βήμα του
βήμα, βήμα, βήμα...

- 6) Μήπως όπου γίνεται η διαλογή του σπόρου προ του θερισμού κατασκευάζεται τότε ή μετά τον θερισμόν πλέγμα (πλεκτή) εκ σταχύων, τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; .

2011

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη; Ποῖον τὸ σχῆμα της· ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον;...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἄναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαίθριον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Μόνοι εἰς ἀναμνησιν.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

Παλαιότερον... χινόταν... τρέψ. από ε. ποταμός
(φωτ. με ζ. μικρό. φωτ. 7.5. ηρώτες. με 8.5
7.5. δούσερ. 5.)

- 2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

.....χαρμνοξίνα.....

- β'. 1) Ποιοι ανάπτουν την πυράν' παιδιά, ηλικιωμένοι, ποίος άλλος ; ...

τά παιδια

- 2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος ;

..... τὰ... παλαιά, ἔφ' ὅσον δὲ η. προσέφονεν
ἐς αὐτὰ... ἡ. α., συνειδόντων τὸ κρᾶδον καὶ τὸ γέγονον.

εἰς... αὐτὰς... ζῆν. α., συνιδίον.ν. τὸ. ἁρμόν. κῆ. τὸ. ὑφ' αὐτῶν.

- 3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς τῶν. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

...Γυρίσανε... εφ'... και δ'... και? εφ'... και...

...αφ' ουχ ουκ εχουν, εχουσιν... η προσεχουσιν ος

.....ηρό...νός...μή...των...αυτών.....

AKADHMIA

ΑΘΗΝΑ

- γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυρὰν ;

- 1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξορκία, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

.....

.....

.....

- 2) Πηδήματα, χοροί γύρω από την πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

Γίνονται... αργά... ραβδώνονται... και... μισθώνονται

...μερικοί... μανιαρευστοί... και... αδρεναί.

χρῶ. ὁπὸ τῆς αἰσῆς.

878

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) . . .

.....ζωήν α. γ. δ. ε. ζ. η. θ. .. προέρχονται
βλ. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. .. βλαβερὰ
δ. ε. ζ. η. θ. .. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ..
.....δ. ε. ζ. η. θ. .. α. β. γ. δ. ε. ζ. η. θ. ..

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

✓ 6x1.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερή περιγραφή του έθιμου εις τὸν τόπον σας

ΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩ

AKAΔHMA

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ